

CIRI-CIRI YANG MEMPENGARUHI PELATIH ALIRAN
KEMAHIRAN UNTUK MENJADI SEORANG USAHAWAN:
SATU TINJAUAN DI INSTITUT KEMAHIRAN MARA
LUMUT, MANJUNG PERAK

SITI AZLIYA BINTI ISMAIL



KOLEJ UNIVERSITI TEKNOLOGI TUN HUSSEIN ONN

PERPUSTAKAAN KULTIVO



3 0000 00083418 8



PTTA UTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS*

CIRI-CIRI YANG MEMPENGARUHI PELATIH ALIRAN KEMAHIRAN
UNTUK MENJADI SEORANG USAHAWAN : SATU TINJAUAN DI
INSTITUT KEMAHIRAN MARA LUMUT, MANJUNG PERAK.

JUDUL :

SESI PENGAJIAN : 2002/2003

Saya

SITI AZLIYA BINTI ISMAIL (770418 - 04 - 5232)

(HURUF BESAR)

mengaku membenarkan tesis (~~PSM/Sarjana/Doktor Falsafah~~)* ini disimpan di Perpustakaan KUiTTHO dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut.

1. Tesis adalah hakmilik Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn.
2. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi.
4. ** Sila tandakan (✓)

☐

SULIT

(Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub di dalam AKTA RAHSIA RASMI 1972)

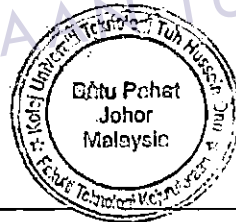
☐

TERHAD

(Mengandungi maklumat TERHAD yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan dijalankan)

☒

TIDAK TERHAD



Disahkan oleh

(TANDATANGAN PENULIS)

(TANDATANGAN PENYELIA)

Alamat Tetap :

64886, LEBUH RAJAWALI, KD. DATOK

AHMAD SAID DUA,

30020, IPOH PERAK.

TN. HJ. MOHD YUSOP BIN AB. HADI

Nama Penyelia

Tarikh : 10. 03. 03

Tarikh :

CATATAN :

- * Potong yang tidak berkenaan.
- ** Jika tesis ini SULIT atau TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh tesis ini perlu dikelaskan sebagai SULIT atau TERHAD.
- * Tesis dimaksudkan sebagai tesis bagi Ijazah Doktor Falsafah dan Sarjana secara penyelidikan atau disertai bagi pengajian secara kerja kursus dan penyelidikan atau Laporan Projek Sarjana muda (PSM).

“ Saya akui bahawa saya telah membaca karya ini dan pada pandangan saya karya ini adalah memadai dari segi skop dan kualiti untuk tujuan penganugerahan Ijazah Sarjana Pendidikan Teknik dan Vokasional.”



Tandatangan :

Nama Penyelia : Tn. Haji Mohd Yusop bin Ab. Hadi

Tarih :

**CIRI-CIRI YANG MEMPENGARUHI PELATIH ALIRAN KEMAHIRAN
UNTUK MENJADI SEORANG USAHAWAN : SATU TINJAUAN DI
INSTITUT KEMAHIRAN MARA LUMUT, MANJUNG PERAK**

SITI AZLIYA BINTI ISMAIL

**Tesis ini dikemukakan
Sebagai memenuhi syarat penganugerahan
Sarjana Pendidikan Teknik dan Vokasional**

**Jabatan Pendidikan Teknik dan Vokasional
Fakulti Teknologi Kejuruteraan
Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn**

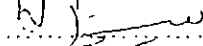
FEBRUARI, 2003

“Saya akui karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan dan ringkasan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya”.



PTTAUTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

Tandatangan

: 

Nama Penulis

: SITI AZLIYA BINTI ISMAIL

Tarikh

: 10.03.03

*Khas untuk ibu tercinta (Zahleha Gani), abah tersayang (Ismail Ahmad)
yang sentiasa mendoakan kebahagiaan dan kejayaanku.....*

Buat tunang yang dikasih:

Azman bin Kassim

Serta:

Along sekeluarga, Kak Ngah sekeluarga dan Awa

Juga untuk C Pahi, Lityana Salam sayang untuk semua. Semoga pengorbanan dan keikhlasan kalian akan mendapat ganjaran daripada Allah s.w.t. di dunia dan di akhirat.



PTT AUTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

PENGHARGAAN

“Dengan nama Allah Yang Maha Pemurah lagi Maha Penyayang”

Syukur alhamdulillah dengan limpah kurnianya, dapatlah projek sarjana ini disiapkan dalam tempoh yang telah ditetapkan. Pada kesempatan ini, penulis ingin mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan yang tidak terhingga kepada Tn. Hj. Mohd Yusop bin Ab.Hadi selaku penyelia projek. Semoga segala bimbingan, tunjuk ajar, sokongan dan dorongan akan mendapat ganjaran dariNya.

Penghargaan juga ditujukan kepada pembimbing, Dr Wan Rashid bin Wan Ahmad dan kepada Dr. Jailani bin Mohd Yunus, pensyarah-pensyarah Sarjana Pendidikan Teknik dan Vokasional, serta pengetua Institut Kemahiran Mara, Lumut Manjung Perak Encik Wan Sabri Wan Ahmad.

Tidak lupa juga sekalung penghargaan kepada rakan-rakan seperjuangan yang membantu dan mereka yang terlibat secara langsung atau tidak dalam penyediaan laporan ini. HANYA ALLAH S.W.T. SAHAJA YANG DAPAT MEMBALAS JASA KALIAN.

Siti Azliya Ismail

2003

ABSTRAK

Kajian ini berjudul “Ciri-ciri yang Mempengaruhi Pelatih Aliran Kemahiran Untuk Menjadi Seorang Usahawan : Satu Tinjauan di Institut Kemahiran Mara Lumut, Manjung Perak. Tujuan kajian ini ialah untuk menilai sejauhmana tahap ciri-ciri usahawan di kalangan pelatih IKM untuk menjadi seorang usahawan daripada lima aspek ciri-ciri usahawan iaitu kemahiran berkomunikasi, kemahiran berfikir, kemahiran merancang dan mentadbir, bermotivasi dan ilmu dalam bidang keusahawanan. Kajian ini adalah berbentuk deskriptif. Instrumen yang digunakan di dalam kajian adalah borang soal selidik. Sampel kajian terdiri daripada 48 orang pelatih semester akhir kursus Kejuruteraan Awam (Bangunan). Data-data kajian dianalisa dengan menggunakan program SPSS Versi 11.0 *for windows* dan dianalisis daripada soal selidik ke dalam bentuk min dan frekuensi. Keseluruhan hasil kajian menunjukkan bahawa pelatih-pelatih mempunyai ciri-ciri keusahawanan yang tinggi berdasarkan skor min keseluruhan (skor min = 4.06). Akhir sekali, pengkaji mencadangkan agar diwujudkan satu senarai semak yang boleh digunakan sebagai kriteria untuk menilai sama ada terdapat ciri-ciri usahawan di kalangan pelatih dan dicadangkan supaya kajian ini dilanjutkan ke seluruh Pusat Latihan Kemahiran yang lain di Malaysia.

ABSTRACT

This report presents a survey study conducted at Mara Institute of Skills (IKM) Lumut, Manjung Perak entitled “The Criteria’s That Influence Trainers Towards The Career of Entrepreneurship.” The purpose of this study is to survey the level of criteria’s of IKM trainers towards the career of entrepreneurship based on communication skills, thinking skills, administration skills, motivation and entrepreneurship knowledge. A set of questionnaire is use to get the information on this study. Samples of this study comes from 48 respondent of final semester in Civil Engineering (Building) course. The data was analyzed in the form of mean and frequencies using the SPSS 11.00 *for windows*. The finding showed that the level of communication skills, thinking skills, administration skills, motivation and entrepreneurship knowledge were at the high level. As a whole, the level of criteria’s of IKM trainers towards the career of entrepreneurship was high (mean score = 4.06). The researcher suggests that one check list were used to evaluate the criteria’s of entrepreneurship among the trainers and also to continue this research to all Skills Training Centre in Malaysia.

KANDUNGAN

BAB	PERKARA	MUKA SURAT
------------	----------------	-------------------

HALAMAN JUDUL	i
HALAMAN PENGAKUAN	ii
HALAMAN DEDIKASI	iii
HALAMAN PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
SENARAI KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	xiii
SENARAI RAJAH	xv
SENARAI LAMPIRAN	xv

BAB	PERKARA	MUKA SURAT
------------	----------------	-------------------

BAB 1	PENDAHULUAN
--------------	--------------------

1.1	Pengenalan	1
-----	------------	---

1.2	Latar Belakang Masalah	3
1.3	Pernyataan Masalah	5
1.4	Persoalan Kajian	6
1.5	Objektif Kajian	7
1.6	Skop Kajian	7
1.7	Kerangka Teori Kajian	8
1.8	Kepentingan Kajian	9
1.9	Batasan Kajian	10
1.10	Definisi Istilah	11

BAB II SOROTAN KAJIAN

2.1	Pengenalan	12
2.2	Ciri-ciri Usahawan	12
2.2.1	Kemahiran Berkomunikasi	15
2.2.2	Kemahiran Berfikir	16
2.2.3	Kemahiran Merancang dan Mentadbir	17
2.2.4	Bermotivasi	18
2.2.5	Berilmu	20
2.3	Usahawan dan Keusahawanan	23
2.4	Kelebihan Menjadi Usahawan	24
2.5	Keusahawanan Sebagai Satu Kerjaya	25
2.6	Kesimpulan	27

BAB III METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pengenalan	28
3.2	Rekabentuk Kajian	28
3.3	Persampelan Kajian	29
3.4	Pengumpulan Data	30
3.5	Instrumentasi Kajian	30
3.5.1	Borang Soal Selidik	30
3.5.2	Kajian Rintis	32
3.6	Kaedah Analisis Data	33
3.7	Andaian	34

BAB IV ANALISIS DATA DAN DAPATAN KAJIAN

4.1	Pengenalan	35
4.2	Prosedur yang Digunakan Untuk Menganalisis Data	36
4.3	Analisis Data	38
4.3.1	Persoalan Kajian 1 : Sejauhmanakah Tahap Kemahiran Berkomunikasi yang Dimiliki Oleh Pelatih IKM?	38
4.3.2	Persoalan Kajian 2: Sejauhmanakah Tahap Kemahiran	

	Berfikir yang Dimiliki Oleh Pelatih IKM?	44
4.3.3	Persoalan Kajian 3: Sejauhmanakah Tahap Kemahiran Merancang dan Mentadbir yang Dimiliki Oleh Pelatih IKM?	50
4.3.4	Persoalan Kajian 4: Sejauhmanakah Tahap Motivasi yang Dimiliki Oleh Pelatih IKM?	55
4.3.5	Persoalan Kajian 5: Sejauhmanakah Tahap Ilmu Dalam Bidang Keusahawanan yang Dimiliki Oleh Pelatih IKM?	60
4.3.6	Persoalan Kajian 6: Sejauhmanakah Pelatih Mempunyai Ciri-ciri yang Mempengaruhi Mereka Untuk Menjadi Seorang Usahawan?	63
4.4	Rumusan Dapatan Kajian	64

BAB V PERBINCANGAN, KESIMPULAN DAN CADANGAN

5.1	Pengenalan	65
5.2	Perbincangan	65
5.2.1	Sejauhmanakah Tahap Kemahiran	

Berkomunikasi yang Dimiliki Oleh Pelatih IKM?	66
5.2.2 Sejahmanakah Tahap Kemahiran Berfikir yang Dimiliki Oleh Pelatih IKM?	67
5.2.3 Sejahmanakah Tahap Kemahiran Merancang dan Mentadbir yang Dimiliki Oleh Pelatih IKM?	68
5.2.4 Sejahmanakah Tahap Motivasi yang Dimiliki Oleh Pelatih IM?	69
5.2.5 Sejahmankah Tahap Ilmu Dalam Bidang Keusahawanan yang Dimiliki Oleh Pelatih IKM?	71
5.2.6 Sejahmanakah Pelatih Mempunyai Ciri-ciri yang Mempengaruhi Mereka Untuk Menjadi Seorang Usahawan	72
5.3 Kesimpulan	72
5.4 Cadangan	74
5.4.1 Pihak Institusi	74
5.4.2 Pelajar	75
5.4.3 Kajian di Masa Hadapan.	75



BAB VI REKABENTUK PRODUK

6.1	Pengenalan	76
6.2	Latar Belakang Produk	77
6.3	Rekabentuk Produk	77
6.4	Kronologi Penghasilan Produk	78
6.4	Kos Penghasilan Produk	79
6.5	Kelebihan dan Kekurangan Produk	80
6.6	Permasalahan Dalam Pembinaan Produk	81
6.7	Rumusan	81

RUJUKAN

82

LAMPIRAN

86



PTTAUTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

SENARAI JADUAL

NO. JADUAL	TAJUK	MUKA SURAT
3.1	Pembahagian Item Berdasarkan Bahagian	31
3.2	Skala Likert	31
3.2	Pekali Kebolehpercayaan	33
4.1	Bilangan Item Mengikut Bahagian	36
4.2	Tahap Skor Min Bagi Ciri-ciri	37
4.3	Skor Min Bagi Kemahiran Berkomunikasi	39
4.4	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 1	40
4.5	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 2	41
4.6	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 3	41
4.7	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 4	42
4.8	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 5	42
4.9	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 6	43
4.10	Skor Min Bagi Kemahiran Berfikir	44
4.11	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 7	45
4.12	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 8	46
4.13	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 9	46
4.14	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 10	47
4.15	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 11	47
4.16	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 12	48
4.17	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 13	49
4.18	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 14	49
4.19	Skor Min Bagi Kemahiran Merancang dan Mentadbir	50
4.20	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 15	51

4.21	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 16	52
4.22	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 17	52
4.23	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 18	53
4.24	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 19	54
4.25	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 20	54
4.26	Skor Min Bagi Bermotivasi	55
4.27	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 21	56
4.28	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 22	57
4.29	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 23	57
4.30	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 24	58
4.31	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 25	58
4.32	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 26	59
4.33	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 27	59
4.34	Skor Min Bagi Ilmu Dalam Bidang Keusahawanan	60
4.35	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 28	61
4.36	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 29	62
4.37	Kekerapan dan Peratus Jawapan Responden Berdasarkan Item 30	62
4.38	Ciri-ciri Usahawan Pelatih IKM	63



SENARAI RAJAH

NO. RAJAH	TAJUK	MUKA SURAT
1.1	Kerangka Teori	8
6.1	Kronologi Penghasilan Produk	79

SENARAI LAMPIRAN

LAMPIRAN	TAJUK	MUKA SURAT
A	Borang Soal Selidik	86
B	Pengesahan Borang soal Selidik	87
C	Pekali Kebolehpercayaan Kajian Rintis	88
D	Produk – Senarai Semak	89

BAB I

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Masyarakat yang mempunyai paling ramai usahawan merupakan masyarakat yang terbaik. Ini kerana usahawan merupakan individu yang dinamik, kreatif dan inovatif. Mereka bersedia untuk berhadapan dengan cabaran dan dugaan melalui kreativiti dan kesungguhan untuk mencapai kejayaan. Tidak dapat dinafikan lagi, usahawan memainkan peranan penting dalam pembangunan ekonomi sesebuah negara.

Menurut Barjoyai Bardai (2000), masyarakat yang terbaik merupakan masyarakat yang mempunyai paling ramai usahawan. Ini kerana usahawan dapat mewujudkan banyak peluang pekerjaan. Usahawan merangka cara-cara untuk menyatukan tenaga manusia dengan modal dan tanah bagi menghasilkan kerja dengan secekap-cekapnya serta mengenalpasti peluang-peluang dan kegiatan yang sesuai dengan keadaan tenaga kerja.

Menurut Khaairudin Khalil (1996), usahawan adalah orang yang merancang, memulakan dan meneraju sesebuah perniagaan atau perusahaan. Usahawan juga merupakan orang yang bertanggungjawab untuk memajukan perniagaan yang diceburinya, menggabungkan modal, sumber fizikal dan tenaga pekerja dengan cara yang baru dan inovatif.

Kelangsungan daripada itu, menurut Presiden Bursa Saham Kuala Lumpur (BSKL), Datuk Mohd Salleh Abdul Majid (2000), bidang keusahawananlah yang bakal meletakkan Malaysia sebagai sebuah negara perindustrian sepenuhnya menjelang tahun 2020. Ramai usahawan diperlukan terutamanya usahawan Melayu untuk merealisasikan cita-cita dan impian ini.

Sepanjang tahun 1996, Majlis Amanah Rakyat (MARA) telah berjaya mengeluarkan tenaga mahir dan separuh mahir seramai 12,181 orang menerusi program latihan di Institut Kemahiran Mara (IKM). Sehubungan dengan itu, usaha untuk terus melahirkan usahawan berjaya perlu dipergiatkan dengan memberi galakan melalui latihan dan pendidikan keusahawanan bagi membantu mereka menyediakan diri menghadapi suasana perniagaan yang mencabar.

Daripada keterangan di atas, dapatlah difahami bahawa setiap individu mempunyai peluang untuk menjadi usahawan. Pada hakikatnya, dunia keusahawanan bukanlah suatu kerjaya yang boleh dibuat secara main-main. Ia merupakan suatu kerjaya yang perlu dipandang berat sekiranya ingin berjaya.

1.2 Latar Belakang Masalah

Seorang usahawan ialah seorang yang sentiasa terdorong untuk mengeluarkan sesuatu yang bernilai faedah dan mempunyai ciri-ciri pembaharuan. Untuk membangunkan usahawan, pemupukan semangat ingin mencapai kejayaan harus ada pada diri setiap individu. Menurut Barjoiyi Bardai (2000), ciri-ciri yang menentukan kemampuan seorang usahawan adalah berilmu, berkemahiran, kreatif, dan sedia menghadapi risiko

Lantaran itu, menurut Mohd Rizal Mohamad, (2000), negara membangun seperti Malaysia memerlukan usahawan-usahawan Industri Kecil dan Sederhana (IKS) yang mendapat kemahiran daripada pusat-pusat latihan kemahiran bagi membantu negara dalam usaha untuk meningkatkan pertumbuhan keluaran negara kasar, penciptaan peluang-peluang pekerjaan, memberikan sumbangan dalam usaha untuk meningkatkan tabungan negara dan mewujudkan agihan pendapatan yang lebih baik kepada penduduk sekaligus mengurangkan jurang kemiskinan.

Bagi memastikan belia tidak hanya bergantung kepada kerja makan gaji, kerajaan telah menubuhkan pusat-pusat kemahiran untuk memberikan latihan insentif kepada belia-belia Bumiputera khasnya. Antara pusat-pusat latihan itu ialah Institut Kemahiran Mara (IKM), Institut Kemahiran Belia Negara (IKBN), Institut Latihan Perindustrian (ILP) dan Pusat Kemahiran Teknologi Tinggi (ADTEC).

Usaha kerajaan ini disokong oleh pelbagai program perniagaan dan keusahawanan anjuran pelbagai agensi termasuklah Kementerian Pembangunan Usahawan, Majlis Amanah Rakyat (MARA), Pusat Pembangunan Usahawan Semalaysia (MEDEC) dan lain-lain lagi. Semua agensi yang diwujudkan ini bermatlamat untuk melahirkan usahawan yang berilmu, berkaliber, berketrampilan serta mempunyai ilmu pengurusan dan keusahawanan yang tinggi. Menerusi kursus yang dianjurkan oleh pelbagai agensi ini, diharapkan para usahawan atau calon

peniaga memperolehi pengetahuan berkenaan dengan dunia perniagaan serta mampu untuk mengendalikan perniagaan yang dijalankan. Ini kerana menurut Prof. Madya Dr. Hj. Razmi Chik selaku ketua MEDEC, bakal usahawan boleh dibentuk dan dibangunkan sekiranya mereka dibekalkan dengan ilmu pengetahuan, diterap dengan ketrampilan dan dimantapkan dengan nilai dan sikap serta khidmat sokongan (Salaudin Ahmad (2001).

Apa yang kita lihat dewasa ini, bidang keusahawanan kurang diminati oleh belia-belia kerana kurang mendapat pendedahan. Golongan muda hari ini keberatan untuk memilih bidang keusahawanan sebagai satu kerjaya. Mereka masih beranggapan bahawa bidang ini tidak dapat memberikan jaminan masa depan seperti mana yang boleh diperolehi jika bekerja di sektor awam mahupun swasta. (Yep Putih, 1985)

Walau bagaimanapun, menurut Barjoyai Bardai (2000), kurangnya minat dalam bidang keusahawanan kerana belia kurang penghayatan konsep dan falsafah keusahawanan. Selain itu, beliau menjelaskan bahawa kurangnya minat dikalangan belia untuk menceburi bidang keusahawanan kerana mereka tidak menyedari akan kelebihan yang diberikan oleh Tuhan kepada mereka dengan memiliki ciri-ciri usahawan yang sedia ada yang merupakan satu “bonus” untuk menjadi usahawan.

Ada di antara para usahawan menganggap mereka telah pakar dan mahir mengenai bidang perniagaan, sedangkan ilmu yang dimiliki itu masih cetek bagi menjalankan perniagaan yang berdaya maju. Ini disokong oleh Iskandar Abdullah (1991) yang mengatakan bahawa kemahiran pengurusan (mengurus) di kalangan pengusaha kecil masih lagi di tahap yang rendah terutamanya dalam aspek menguruskan kewangan.

Pemilihan kerjaya merupakan satu tugas yang penting kerana kerjaya yang akan menentukan masa depan seseorang. Individu akan mempelajari peluang-peluang yang ada serta menentukan corak kerjaya yang akan diceburi dan mencorakkan kehidupan dalam masyarakat. Sehubungan dengan itu, ketiadaan ciri-ciri keusahawanan menyebabkan seseorang itu tidak dapat memberikan komitmen sepenuhnya dalam kerjaya ini. Atas sebab inilah, maka kajian dibuat untuk meninjau ciri-ciri yang mempengaruhi pelatih aliran kemahiran untuk menjadi usahawan. Ini kerana pelatih-pelatih ini sudah mempelajari kemahiran-kemahiran yang tertentu di Institut Kemahiran Mara dan bakal memasuki arena pekerjaan.

1.3 Pernyataan Masalah

Krisis ekonomi yang melanda dunia pada tahun 1997 telah memberikan impak yang besar kepada Malaysia terutamanya dari segi peluang pekerjaan. Ramai yang dibuang kerja walaupun mereka berkemahiran. Namun begitu peluang pekerjaan dalam bidang keusahawanan masih terbuka luas. (Wan Noor Elyana Wan Mohamed, 2002).

Sehubungan itu, menurut Timbalan Setiausaha Kementerian Pembangunan Usahawan, Abdul Rahman Husin, pembangunan dan hala tuju usahawan terus diberi penekanan di dalam Rancangan Malaysia ke – 8 dengan peningkatan dan pemantapan program Keusahawanan sedia ada serta pendekatan dasar baru, strategi dan program baru yang bertujuan untuk mempercepatkan pencapaian matlamat masyarakat Perdagangan dan Perindustrian Bumiputera. Lantaran itu, pusat-pusat kemahiran diwujudkan untuk melatih pelatih-pelatih supaya mahir dalam bidang tertentu. (Sitti Nor Azizah Talata dan Shamsul Kamal Amarudin, 2001).

Institut Kemahiran Mara (IKM) merupakan salah satu daripada pusat latihan yang dibina untuk merealisasikan hasrat tersebut dimana tujuan latihan kemahiran diberikan adalah untuk membentuk pelatih-pelatih ke arah penwujudan usahawan secara elektif dengan cara memberikan latihan urusan perniagaan di samping latihan perniagaan. Sebagai contoh, pelatih akan diberikan latihan kemahiran dalam bidang-bidang Kejuruteraan Awam seperti kerja paip, kerja kayu, kemasan lantai dan sebagainya. Walau bagaimanapun, seperti yang diketahui jumlah penyertaan pelatih yang majoritinya Bumiputera dalam bidang keusahawanan masih rendah. Sehingga sekarang, segala usaha oleh pihak kerajaan untuk memajukan golongan ini belum begitu berjaya.

Menyedari betapa pentingnya usahawan dalam kemajuan negara, maka pengkaji berminat untuk mengkaji sejauhmana pelatih IKM mempunyai ciri-ciri yang dapat mempengaruhi seseorang untuk menceburkan diri dalam bidang keusahawanan. Pengkaji juga meninjau dan mengukur tahap kemahiran berkomunikasi, kemahiran berfikir, kemahiran merancang dan mentadbir, motivasi dan ilmu dalam bidang keusahawanan.

1.4 Persoalan Kajian :

Kajian dibuat untuk mendapatkan jawapan bagi persoalan-persoalan berikut:

- 1.4.1 Sejauhmanakah tahap kemahiran berkomunikasi yang dimiliki oleh pelatih IKM?
- 1.4.2 Sejauhmanakah tahap kemahiran berfikir yang dimiliki oleh pelatih IKM?
- 1.4.3 Sejauhmanakah tahap kemahiran merancang dan mentadbir yang dimiliki oleh pelatih IKM?
- 1.4.4 Sejauhmanakah tahap motivasi yang dimiliki oleh pelatih IKM?

- 1.4.5 Sejauhmanakah tahap ilmu dalam bidang keusahawanan yang dimiliki oleh pelatih IKM?
- 1.4.6 Sejauhmanakah pelatih mempunyai ciri-ciri yang mempengaruhi mereka untuk menjadi seorang usahawan?

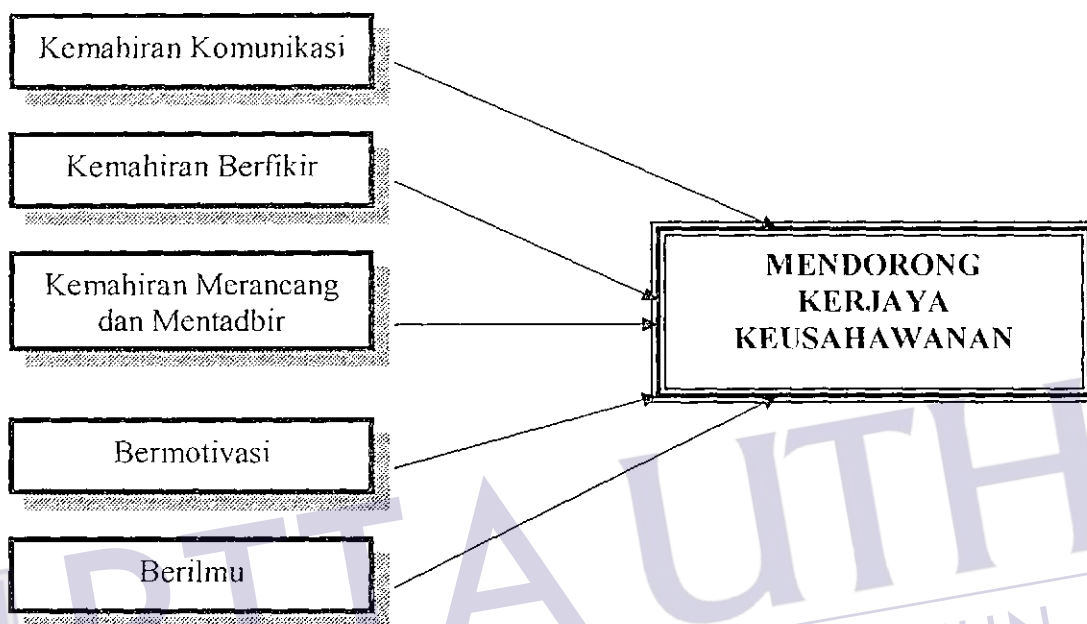
1.5 Objektif Kajian

1. Menilai tahap kemahiran berkomunikasi pelatih IKM.
2. Menilai tahap kemahiran berfikir pelatih IKM.
3. Menilai tahap kemahiran merancang dan mentadbir pelatih IKM.
4. Menilai tahap motivasi pelatih IKM.
5. Menilai tahap ilmu dalam bidang keusahawanan pelatih IKM.
6. Menilai sejauhmana pelatih IKM Lumut mempunyai ciri-ciri untuk menjadi seorang usahawan.

1.6 Skop Kajian

Skop kajian ini hanya tertumpu kepada ciri-ciri berkomunikasi, menguruskan perniagaan, rangsangan atau sokongan, pengetahuan sedia ada mengenai keusahawanan dan kemahiran berfikir.

1.7 Kerangka Teori Kajian



Rajah 1.1 : Kerangka Teori

Penerangan Kerangka Teori

Kerangka teori yang dihasilkan (Rajah 1.1) adalah berdasarkan kepada pengubahsuaian faktor-faktor pendorong terhadap minat yang mempengaruhi kerjaya keusahawanan yang dinyatakan oleh Wan Noor Elyana Wan Mohamed (2002). Kemahiran komunikasi seperti bijak membuat perundingan merupakan antara komponen penting yang menjurus ke arah memiliki ciri-ciri seorang usahawan. Kemahiran berfikir seperti suka menjana idea-idea baru merupakan antara ciri-ciri utama seorang usahawan. Di samping itu, memiliki kemahiran merancang dan mentadbir juga mempengaruhi diri menceburi bidang keusahawanan. Motivasi yang wujud dalam diri pelatih merupakan antara aspek penting yang mempengaruhi seseorang pelatih itu mempunyai ciri-ciri seorang usahawan selain daripada ilmu

asas keusahawanan . Ciri-ciri ini akhirnya akan mempengaruhi pemilihan kerjaya keusahawanan di kalangan pelatih.

1.8 Kepentingan Kajian

Dapatan daripada kajian ini diharapkan dapat membantu :

(i) Pelajar

Kajian dapat membantu dalam memberikan pendedahan tentang ciri-ciri seorang usahawan sebagai pendedahan awal menjadi usahawan dan seterusnya dalam membuat keputusan untuk terlibat dalam bidang keusahawanan.

(ii) Tenaga Pengajar

Tenaga pengajar adalah mereka yang bertanggungjawab untuk menanamkan minat dan mendedahkan pelajar dengan ciri usahawan sebagai satu persediaan dalam memasuki alam pekerjaan. Kajian ini dapat dijadikan panduan kepada mereka untuk menganjurkan seminar, kursus atau bengkel bagi memperlengkapkan usahawan dengan ciri-ciri keusahawanan.

(iii) Agensi yang Berkaitan

Terdapat pelbagai agensi yang berkaitan yang terlibat dalam memberi latihan dan pembangunan usahawan seperti MEDEC dan MARA. Kajian ini memberikan inisiatif kepada mereka yang terbabit dalam latihan keusahawanan khususnya dapat membekalkan maklumat yang mencukupi sebelum seseorang itu terlibat dalam bidang ini.

1.9 Batasan Kajian

- (i) Kajian ini tertumpu kepada pelatih-pelatih semester akhir kursus Teknologi Kejuruteraan Awam (Bangunan) di Institut Kemahiran Mara (IKM) Lumut, Manjung Perak Darul Ridzuan yang akan menamatkan pengajian mereka dan akan menceburkan diri dalam arena pekerjaan.
- (ii) Dalam kajian ini, ciri-ciri usahawan di kalangan pelatih yang akan dikenalpasti adalah kemahiran berkomunikasi, kemahiran berfikir, merancang dan mentadbir, bermotivasi dan ilmu dalam bidang keusahawanan.
- (iii) Pemilihan IKM Lumut kerana ia menawarkan kursus latihan yang berkaitan dengan Kejuruteraan Awam.
- (iv) Kajian ini menggunakan borang soal selidik. Oleh itu dapatan kajian ini bergantung sepenuhnya kepada jawapan responden dalam menjawab setiap soalan yang diberikan. Ketepatan kajian ini bergantung kepada keterbukaan responden dalam menjawab soal selidik dengan ikhlas dan jujur.
- (v) Kajian ini melibatkan satu IKM sahaja memandangkan masa yang agak terhad serta keadaan kos yang tinggi.

1.10 Definisi Istilah

Ciri-ciri

Dalam kajian ini, ciri-ciri usahawan di kalangan pelatih yang akan dikenalpasti ialah kemahiran berkomunikasi, kemahiran berfikir, kemahiran merancang dan mentadbir, motivasi dan ilmu dalam bidang keusahawanan.

Pelatih Aliran Kemahiran

Pelatih-pelatih aliran kemahiran yang akan dikaji di dalam kajian ini adalah terdiri daripada pelatih-pelatih semester akhir kursus Teknologi Kejuruteraan Awam (Bangunan) di IKM Lumut, Manjung Perak.



PTtA UTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

BAB II

SOROTAN KAJIAN

2.1 Pengenalan

Sorotan kajian adalah penting dalam setiap penyelidikan. Ia dijadikan sebagai garis panduan dan pengetahuan kepada penyelidik untuk menjalankan kajian.

2.2 Ciri-ciri Usahawan

Yep Putih (1985) menyatakan bahawa keusahawanan ialah satu kebolehan, kemampuan dan kecenderungan untuk melakukan perkara-perkara berikut:

- i. Menenalpasti peluang pekerjaan.
- ii. Mengendalikan usaha perniagaan yang menguntungkan diri sendiri juga orang ramai.

- iii. Mendapatkan kejayaan melalui usaha-usaha yang dapat memenuhi keperluan orang ramai.
- iv. Mendapatkan kekayaan dengan cara berusaha memenuhi keperluan masyarakat.
- v. Mengambil risiko.
- vi. Mentadbir dan menggunakan faktor-faktor pengeluaran bagi menghasilkan pembangunan ekonomi dan kebajikan sosial.

Daripada kenyataan beliau, jelas menunjukkan seorang usahawan itu mesti mempunyai kemahiran mentadbir dan seorang yang bermotivasi.

Khaairuddin Khalil (1996) pula berpendapat bahawa bidang keusahawanan bukanlah satu bidang yang diceburi dengan tujuan untuk cuba-cuba. Bidang ini memerlukan dorongan yang kuat sama ada daripada diri sendiri atau persekitaran, disamping mengikuti segala perancangan atau tindakan secara sistematik. Usaha yang dilakukan tanpa perancangan atau matlamat yang jelas boleh mendatangkan lebih banyak keburukan daripada kebaikan.

Oleh itu, menurut Tengku Khairi A. Rahman (2000), ciri- ciri usahawan yang perlu ada untuk melahirkan usahawan profesional adalah mereka yang mempunyai kemahiran berkomunikasi, kemahiran berfikir, kemahiran merancang dan mentadbir serta bermotivasi.

Menurut Fatin Diana Zakaria (1990) pula, faktor motivasi menjadi pendorong bagi usahawan wanita untuk mengekalkan perniagaan Industri Kecil dan Sederhana (IKS). Motivasi menjadikan usahawan wanita ini sentiasa berusaha untuk mengukuhkan kedudukan mereka dan berusaha dengan lebih gigih.

Lain pula pendapat yang diutarakan oleh Barjoyai Bardai (2000). Beliau menjelaskan seseorang itu dianggap menjadi usahawan jika dia berupaya berfikir secara kreatif, mengenalpasti peluang perniagaan, menginovasi peluang itu menjadi satu rancangan perniagaan yang mampu untuk maju dan seterusnya mengusahakan perusahaan tersebut sehingga berjaya. Menurut beliau, biasanya seorang usahawan mempunyai empat (4) kualiti diri seperti :

- a) Sikap yang positif dan terbuka.
- b) Nilai-nilai tanggapan tentang perniagaan dan pelaburan yang baik, pengetahuan yang cukup tentang perniagaan dan pelaburan.
- c) Mempunyai kemahiran yang khusus tentang perniagaan dan pelaburan.
- d) Seorang bakal usahawan merupakan seorang yang sentiasa kreatif mencari idea-idea baru di dalam perniagaan.

Menurut Adnan Alias (1992), dorongan psikologi boleh menarik seseorang itu untuk menjadi seorang usahawan. Keegoan seseorang untuk melaksanakan sesuatu yang dirasakan adalah ciptaan sendiri merupakan faktor yang menyebabkan seseorang itu menceburi bidang keusahawanan. Keusahawanan boleh meningkatkan kualiti kehidupan dengan penemuan dan menggunakan sumber-sumber untuk menyumbang ke arah produktiviti yang bermutu dan berkualiti. Ini merupakan antara ciri motivasi yang penting sebagai galakan kerjaya usahawan.

Loo Chec Kuang (1993) dalam Suria Md Yusop (2000) pula menyatakan ciri-ciri usahawan yang berjaya ialah kreatif, tekun, inovatif, rajin, berani menghadapi risiko, berkebolehan untuk mengurus, mempunyai keyakinan diri, cermat, berhati-hati, jujur, amanah, bertanggungjawab dan sebagainya.

Kajian yang dilakukan oleh Mahashim Bajuri (1985) dalam Adnan Alias (1992) pula mendapati, ciri-ciri penting untuk kejayaan dan membezakan antara seorang usahawan dengan bukan usahawan ialah mempunyai daya cipta, mengambil

risiko, tidak cepat berputusa asa, bekerja keras, mempunyai keyakinan diri, berkebolehan menguasai suasana atau keadaan, sukakan kejayaan, berkeupayaan berkomunikasi, sanggup menerima cabaran, boleh berdikari, bersikap membina, memandang ke hadapan dan berkebolehan membuat keputusan. Ini jelas menunjukkan seorang usahawan mesti memiliki kemahiran berfikir, merancang dan mentadbir, dan bermotivasi.

Menurut Kirby (1992) dalam Ab Aziz Yusof (2001), terdapat empat (4) ciri asas yang perlu dimiliki oleh setiap usahawan yang termasuk dalam memiliki kemahiran berfikir dan bermotivasi. Beliau menjelaskan, asas tersebut adalah mengenalpasti peranan, berkemampuan, bermotivasi dan kesediaan melakukan perubahan.

Daripada kajian tentang ciri-ciri usahawan di atas, dapat dirumuskan bahawa memang terdapat banyak ciri yang harus dimiliki oleh seorang usahawan. Walau bagaimanapun, ciri-ciri ini boleh dikategorikan di bawah lima ciri-ciri penting yang telah dikenalpasti oleh pengkaji. Ciri-ciri yang perlu dimiliki untuk menjadi seorang usahawan ialah mempunyai kemahiran berkomunikasi, kemahiran berfikir, kemahiran merancang dan mentadbir, bermotivasi dan juga mempunyai ilmu dalam bidang keusahawanan.

2.2.1 Kemahiran Berkomunikasi

Kemahiran bermotivasi merupakan proses di mana seseorang individu itu berhubung antara satu sama lain secara langsung atau dengan bantuan alat komunikasi. (Salaudin Ahmad, 2001). Kemahiran berkomunikasi ini penting untuk memudahkan perbualan antara dua pihak.

Menurut Nordin Abdul Malek (2001), seseorang usahawan perlu mempunyai hubungan yang baik iaitu hubungan kemanusiaan kerana manusia adalah pelanggan dan pekerja yang akan menentukan “*survival*” perniagaan. Hubungan baik antara satu sama lain ini nanti akan mewujudkan hubungan yang baik secara berkekalan dan membolehkan syarikat atau sebarang perusahaan bergerak mengikut hala tuju dan haluan yang sewajarnya.

Memang tidak dapat dinafikan akan kelebihan yang dimiliki jika mempunyai kemahiran berkomunikasi yang mana akan memudahkan interaksi antara dua pihak. Kelangsungan daripada itu, menurut Tengku Khairi A. Rahman (2000), berkomunikasi dengan baik adalah bonus penting dalam menjana tahap profesional seseorang usahawan. Kebolehan berkomunikasi dengan baik penting untuk meluahkan semua idea perancangan atau keputusan secara lisan atau bertulis. Tambahan pula, menurut beliau ia merupakan senjata peribadi yang akan menguatkan pengaruh terhadap pelanggan, pekerja dan mampu menggugat pesaing.

2.2.2 Kemahiran Berfikir

Kemahiran berfikir sama ada secara kritis atau kreatif merupakan kemahiran yang perlu ada pada seseorang usahawan. Menurut John Arul Philips (1997) dalam Hasbullah Ibrahim (2001), pemikiran dapat dikaitkan dengan proses menggunakan minda untuk membuat keputusan dan menyelesaikan masalah. Pemikiran diandaikan seperti “pertuturan senyap” (*silent speech*) seperti bercakap dengan diri sendiri tanpa sebutan. Dengan adanya kebolehan berfikir, segala keputusan yang diambil tidak akan dibuat secara terburu-buru. Menurut Tengku Khairi A. Rahman (2000), usahawan tidak sepatutnya bertindak terburu-buru dalam membuat sebarang keputusan yang hanya berasaskan perasaan dan andaian semata-mata.

Menurut Kirby (1992) dalam Ab Aziz Yusof (2001), usahawan hendaklah mempunyai kemampuan untuk berfikir secara intuitif dan rasional. Berfikir secara intuitif atau melalui gerak hati adalah merupakan kemampuan menyedari tentang keperluan persekitaran dan melihat sesuatu sama ada masalah atau peluang dari pelbagai dimensi manakala berfikir secara rasional melibatkan logik, urutan, analisis dan penumpuan.

Menurut Halpern (1984) dalam Hasbullah Ibrahim (2001), pemikiran yang kreatif sering dikaitkan dengan pemikiran yang asli dan kewujudan idea-idea baru. Kreativiti melibatkan penyusunan idea-idea. Ia akan menghasilkan kebolehan untuk menghasilkan idea yang banyak dan idea yang dikemukakan itu biasanya adalah idea-idea yang asli. Usahawan yang mempunyai kemahiran ini akan lebih teliti tentang kerja mereka iaitu mengutamakan ketepatan, kejelasan dan kesempurnaan dalam sesuatu yang diusahakan.

2.2.3 Kemahiran Merancang dan Mentadbir

Kemahiran merancang dan mentadbir merupakan salah satu ciri utama yang menentukan kejayaan sesebuah perniagaan. Oleh kerana itu, tidak kira saiz atau jenis perniagaan, tumpuan kepada kemahiran ini adalah amat penting. Kemahiran merancang dan mentadbir ini termasuklah merancang dan mengurus hal-hal kewangan, mencari peluang perniagaan, merancang meningkatkan mutu kerja, perancangan kerja dan masa yang sistematik dan mentadbir syarikat.

Sebelum seseorang usahawan memulakan perniagaannya, beliau perlu membuat perancangan yang teliti mengenai aspek-aspek kewangan yang melibatkan perbelanjaan atau penerimaan. Maklumat kewangan penting supaya keluar masuk wang dapat di ketahui (Norela Nuruddin dan Siti Zahrah Buyong (1997). Antara perbelanjaan yang terlibat ialah perbelanjaan pengeluaran operasi, perbelanjaan pemasaran, pentadbiran dan sebagainya.

Sementara itu, menurut Adnan Alias dan Azizan Abdullah (1997), kawalan terhadap mutu kerja merupakan antara strategi yang penting untuk meningkatkan pengeluaran dan perkhidmatan sesuatu yang diusahakan supaya ianya lebih berdaya maju dan berdaya saing. Mutu kerja yang berkualiti adalah sebahagian daripada aktiviti pemantapan kualiti yang mana ianya berkait rapat dengan perancangan kawalan kualiti produk yang dihasilkan.

Selain itu, usahawan yang berjaya adalah usahawan yang tahu mentadbir syarikatnya. Usahawan ini akan memastikan semua kerja tidak tertangguh dan siap pada masa yang telah ditetapkan. Mereka akan berusaha untuk memastikan perancangan kerja adalah sistematik. Sebagai contoh, satu jadual program kerja telah disediakan untuk tahun-tahun yang tertentu. Ini adalah kerana pengurusan masa adalah penting bagi seorang usahawan.

2.2.4. Bermotivasi

Motivasi akan mendorong seseorang bertindak untuk mencapai tujuan atau matlamat yang diinginkan. Motivasi yang tinggi akan menentukan sikap dan arah matlamat yang hendak dituju (Khaairudin Khalil, 1996).

Menurut Yep Putih (1985), faktor motivasi akan membantu usahawan menjadikan cabaran dalam perniagaan sebagai kekuatan untuk terus berusaha. Mereka sentiasa akan terus mengenalpasti kaedah atau teknik-teknik terbaru untuk memajukan perniagaan.

Pendapat itu disokong oleh Fatin Diana Zakaria (1999) yang menjelaskan, motivasi menjadi pendorong bagi usahawan wanita untuk mengekalkan perniagaan Industri Kecil dan Sederhana. Motivasi menjadikan usahawan wanita sentiasa berusaha untuk mengukuhkan kedudukan mereka dan berusaha dengan lebih gigih.

Menurut Kirby (1992) dalam Ab Aziz Yusof (2001), motivasi adalah merupakan daya penggerak yang akan membezakan antara usahawan yang berpotensi dengan usahawan yang melepaskan batuk di tangga. Penjelasan mengenai motivasi banyak berhubung dengan keperluan hierarki oleh Maslow, teori keperluan kepada kejayaan oleh McClelland dan teori jangkaan pencapaian oleh Vroom. Beliau juga menjelaskan, usahawan hari ini hendaklah mampu dan bersedia untuk menangani perubahan kerana ia akan memberi kesan yang signifikan kepada perniagaannya. Perkara ini merupakan faktor penting dalam membuat perancangan, pelaksanaan dan penilaian. Sebagai usahawan, mereka hendaklah peka kepada perubahan-perubahan yang berlaku seperti perubahan sosio ekonomi, kekangan-kekangan yang akan dihadapi dan perkembangan teknologi pengeluaran terkini

Khaairuddin Khalil (1996) menjelaskan bidang keusahawanan bukanlah satu bidang yang boleh diceburi untuk tujuan suka-suka atau cuba-cuba. Ia memerlukan dorongan yang kuat sama ada daripada diri sendiri atau persekitaran, di samping mengikut segala perancangan atau tindakan secara sistematik. Oleh itu, seseorang yang ingin menceburi bidang keusahawanan perlu mempunyai keyakinan diri dan motivasi yang tinggi.

Menurut Ab Aziz Yusof (2001), kesediaan mengambil risiko juga merupakan ciri individu yang bermotivasi tinggi. Usahawan yang bersedia mengambil risiko yang tinggi akan lebih cepat membuat keputusan dengan menggunakan maklumat yang sedikit dan masa yang diambil dalam membuat keputusan juga singkat. Walau bagaimanapun, ciri ini hanya sesuai untuk usahawan yang terlibat dalam perniagaan saham. Beliau juga menjelaskan bahawa individu yang mempunyai keyakinan terhadap diri sendiri juga merupakan individu yang mempunyai motivasi yang tinggi.

Individu seperti ini menjadikan pengalaman langsung dalam aktiviti perniagaan yang ingin diceburi dijadikan sebagai panduan untuk bertindak. Mereka akan bersedia membangunkan kemahiran, kebolehan dan pengetahuan dengan penuh keyakinan serta menganggap kesilapan sebagai satu proses pembelajaran.

2.2.5. Berilmu

Ilmu penting dalam bidang keusahawanan. Menurut Nordin Abdul Malek (2001), asas utama ekonomi adalah kekuatan pengetahuan berasaskan maklumat dan ilmu terutamanya dalam era ekonomi pengetahuan (K-ekonomi).

Ini disokong oleh kenyataan yang dibuat oleh Salaudin Ahmad (2001). Beliau menjelaskan selain daripada faktor modal, usahawan Bumiputera kekurangan ilmu mengenai keusahawanan dan ini menyebabkan sebahagian daripada mereka tidak kekal lama. Ini menunjukkan bahawa pendidikan keusahawanan amat perlu untuk menjadi usahawan.

Menurut Pengerusi Bursa Saham Kuala Lumpur (BSKL), Datuk Mohd Salleh Abdul Majid (2000), faktor utama kegagalan usahawan Melayu adalah kerana tidak mempunyai pengurusan yang cekap.

Chamsuri Siwar dan Mohd Yusof Kasim (1992) menjelaskan bahawa salah satu masalah terbesar yang dihadapi oleh kerajaan ialah kekurangan bumiputera yang bersedia bagi menyambut baik saranan kerajaan menceburi diri dalam bidang keusahawanan. Maklumat mengenai usahawan bumiputera dengan jelas menunjukkan beberapa kelemahan mereka seperti berpendidikan rendah dan tidak mempunyai kemahiran-kemahiran teknikal yang sangat diperlukan dalam bidang keusahawanan. Buat masa ini, bukan sahaja terdapat kekurangan usahawan lulusan

Institut Pengajian Tinggi (IPT) khususnya daripada universiti, tetapi pengetahuan mengenai keusahawanan masih lagi cetek.

Menurut Esa Mohd Hadi (1992), pendidikan yang diterima sama ada secara formal atau tidak formal boleh membantu kejayaan seorang usahawan. Pengaruh dan amalan pelaksanaan sesebuah keluarga atau masyarakat banyak membantu pembentukan sikap seseorang. Selain itu, pelajaran di sekolah dan di IPT perlu bersepadu yang merangkumi kemahiran, teknikal, pengurusan, komunikasi dan akhlak di samping menerapkan nilai-nilai budaya keusahawanan.

Di Malaysia, terdapat sebuah badan yang berusaha untuk melahirkan usahawan yang berilmu. Badan ini adalah Pusat Pembangunan Usahawan Malaysia (MEDEC). Badan ini dikelolakan sepenuhnya oleh Universiti Teknologi MARA (UiTM). Menurut Prof. Madya Dr. Haji Razmi Chik, ketua MEDEC di dalam Salaudin Ahmad (2001), MEDEC diwujudkan dengan objektif untuk merancang dan mengendalikan rancangan pendidikan, latihan dan penyelidikan keusahawanan. Menurutnya lagi, usahawan boleh dibentuk dan dibangunkan sekiranya mereka dibekalkan dengan ilmu pengetahuan, ketrampilan, dimantapkan nilai dan sikap serta khidmat sokongan.

Selain itu, seorang usahawan yang berjaya mesti mempunyai kemahiran mengurus. Menurut Pengerusi Bursa Saham Kuala Lumpur (BSKL), Datuk Mohd Salleh Abdul Majid (2000), faktor utama kegagalan usahawan Melayu adalah kerana tidak mempunyai pengurusan yang cekap.

Menurut Dr. Rohaizat Baharun (2001), pengurusan tentang pengguna dan hubungan pengguna dengan perniagaan merupakan salah satu faktor penting dalam menentukan kejayaan sesebuah perniagaan yang dikendalikan oleh seseorang usahawan. Kebiasaannya, pengguna akan datang kembali kepada usahawan terbabit sekiranya usahawan berkenaan berjaya memenuhi kehendak penggunaanya. Adalah

penting untuk memenuhi kehendak pengguna kerana ia merupakan strategi yang digunakan dalam usaha untuk berjaya dalam perniagaan.

Selain itu, menurut Wan Liz Omar dan Sulzari (2002), aspek kewangan juga merupakan salah satu pengurusan terpenting dalam pengurusan sesebuah perniagaan. Antara aspek yang terlibat adalah meliputi bagaimana mendapatkan sumber pembiayaan perniagaan, kawalan kredit, pengurusan modal pusingan dan sebagainya. Kekurangan pemahaman atau sikap acuh tak acuh usahawan mengenai perkara ini boleh mengakibatkan kegagalan dalam perniagaan yang diusahakan.

Ia disokong oleh pendapat Zaidatul Akmaliah dalam Wan Noor Elyana (2002), iaitu keusahawanan boleh dipelajari dan usahawan boleh dibentuk bukan dilahirkan. Disiplin keusahawanan boleh dipelajari kerana ia tidak dipengaruhi oleh faktor-faktor genetik.

Dengan penerangan di atas, dapat dilihat akan kepentingan memiliki ciri-ciri usahawan di dalam diri seseorang individu. Kejayaan seseorang usahawan bukanlah ditentukan sepenuhnya oleh faktor modal atau taraf akademik yang tinggi. (Nordin Abdul Malik, 2001). Apa yang lebih penting ialah ciri-ciri keusahawanan yang ada pada seseorang. Ini menunjukkan betapa pentingnya kewujudan ciri-ciri usahawan dalam diri seseorang usahawan.

2.3 Usahawan dan Keusahawanan

Terdapat pelbagai maksud yang diberikan tentang usahawan. Menurut Tengku Khairi A. Rahman (2001), seorang usahawan adalah individu yang bertanggungjawab menyusun, mengurus dan mengambil risiko terhadap sesuatu perniagaan yang dilaksanakan. Adnan Alias (1992) pula menerangkan keusahawanan ialah satu proses pewujudan dan pengembangan perniagaan yang secara terkumpul boleh membentuk daya tenaga pembangunan negara demi kemakmuran masyarakat. Oleh itu, usahawan berkembang bersama-sama dengan teori keusahawanan itu sendiri.

Untuk menjadi usahawan, seseorang itu memerlukan minat dan kemahiran dalam bidang yang hendak diceburi. Dalam bidang keusahawanan, kejayaan bukan bergantung kepada sijil yang dimiliki, sebaliknya kejayaan bergantung sepenuhnya kepada usaha. Oleh tu, semua orang layak dan boleh menjadi usahawan sekiranya mempunyai minat dan kemahiran yang mendalam dalam bidang ini.

Ab. Aziz Yusof (2001), menerangkan disiplin keusahawanan terus berkembang dengan penerokaan atau pembongkaran kembali gedung/khazanah ilmu. Umpamanya kini, penekanan diberikan ke atas pembentukan urusniaga baru (*new venture creation*) sebagai suatu pendekatan dalam pengajian keusahawanan. Di Malaysia, tajuk keusahawanan Islam sedang dikaji. Keusahawanan Islam mendapat perhatian di Pusat Pembangunan Usahawan Malaysia (MEDEC) sejak tahun 1981.

Menurut Nordin Abdul Malek (2001), nilai keusahawanan yang ditekankan ialah sikap, kreativiti, kesungguhan dan jati diri yang tinggi. Oleh itu, sikap dan kesungguhan yang positif akan membentuk nilai keusahawanan dalam diri setiap usahawan. Kegagalan usahawan memahami dan mengimbangi faktor modal dan nilai keusahawanan akan menyebabkan usahawan gagal memasuki pasaran perniagaan hari ini yang penuh dengan cabaran dan persaingan.

2.4 Kelebihan Menjadi Usahawan

Walaupun terpaksa melakukan beberapa pengorbanan dalam mengejar cita-cita sebagai seorang usahawan, mereka mempunyai kelebihan-kelebihan tertentu. Menurut Ab Aziz Yusof (2001), antara kelebihan yang dimaksudkan adalah :

1. Peluang mengawal sendiri hala tuju kehidupan
 - Sebagaimana yang telah kita ketahui, kemajuan dan kemunduran usahawan terletak di atas bahu mereka sendiri. Mereka bertanggungjawab sepenuhnya terhadap kerja yang dilakukan, menentukan sendiri sasaran, mengambil faedah sepenuhnya daripada peluang yang ada dan sebagainya.
2. Peluang untuk memaksimumkan potensi diri.
 - Penglibatan dalam bidang keusahawanan mampu untuk memaksimumkan kemahiran dan kebolehan yang dimiliki sepenuhnya oleh seseorang. Kebanyakan usahawan tidak berpuas hati dengan kejayaan yang sedia ada. Justeru, mereka bersedia untuk mengorak langkah lebih jauh lagi daripada kedudukan yang ada sekarang.
3. Peluang mendapat ganjaran kewangan tanpa had.
 - Kewangan merupakan salah satu penguukur kejayaan seseorang atau sesuatu aktiviti yang dilaksanakan. Kewangan yang diperolehi hasil daripada penglibatan diri dalam bidang keusahawanan adalah sebagai bukti kesungguhan kerja. Usahawan berupaya menentukan tahap ganjaran yang dikendaki melalui penglibatan dan penghayatan dalam bidang keusahawanan.

RUJUKAN

Ab Aziz Yusof (2001). "Usahawan dan Keusahawanan : Satu Penilaian. Universiti Utara Malaysia." Penerbit Prentice Hall.

Adnan Alias (1992). "Asas Keusahawanan ." Kuala Lumpur : Ampang Press

Adnan Alias dan Azizan Abdullah (1997). "Kualiti Sebagai Orientasi dan Strategi Perniagaan." Penerbit MEDEC : Selangor.

Barjoyai Bardai (2000). Keusahawanan dan Perniagaan." Dewan Bahasa dan Pustaka.

Chamsuri Siwar dan Mohd Yusof Kasim (1992). "Ekonomi Bumiputera Selepas 1990." Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.

Datuk Mohd Salleh Abdul Majid (2000). "Kuasa Minda Tentukan Kelangsungan Usahawan." *Berita Harian*. 22 Ogos 2000.

Dr. Rohaizat Baharun (2001). "Kepuasan Pengguna Tanggungjawab Usahawan." Dewan Ekonomi. Ogos 2001. m.s. 11-12.

Esa Mohd Hadi (1992). "Pelan Induk Budaya Keusahawanan." Bangi : Universiti Kebangsaan Malaysia.

- Fatin Diana Zakaria (1999). "Sejauhmanakah Faktor Motivasi Menjadi Pendorong Bagi Usahawan Wanita Mengekalkan Pekerjaan IKS." UUM. Tesis Sarjana.
- Hasbullah Bin Ibrahim (2001). "Kajian Terhadap Kemahiran Berfikir dan Gaya Pembelajaran di Kalangan Pelajar Diploma Kejuruteraan Mekanikal Tahun 2 Sesi 2001/2002 di KUiTTHO. Batu Pahat. KUiTTHO. Tesis Sarjana.
- Iskandar Abdullah (1991). "Keperluan Pengusaha-pengusaha Perindustrian Kecil." Dalam. Usahawan Malaysia (Nov. 1991). Batu Caves: Penerbit Pustaka Wira Sdn. Bhd.
- Izlin Zuraini Ishak (2002). "Kualiti Pensyarah Politeknik Lulusan Sarjana Pendidikan Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn (KUiTTHO)." Batu Pahat : KUiTTHO. Tesis Sarjana.
- Khaairudin Khalil (1996). "Keusahawanan Sebagai Kerjaya." Kuala Lumpur. Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Masriani Mansor (2001). "Tinjauan Terhadap Faktor-faktor yang Berkaitan Pemilihan Kerjaya Pelajar-pelajar Sekolah Menengah Teknik Batu Pahat." Batu Pahat : KUiTTHO. Tesis Sarjana.
- Mohamad Najib (1999). "Penyelidikan Pendidikan." Johor: UTM.
- Mohd Rizal Mohamad (2000). "Industri Kecil dan Sederhana: Landasan Pembangunan Usahawan. Kuala Lumpur: Universiti Malaya.
- Nordin Abdul Malek (2001). "Faktor Kejayaan – Modal Atau Keusahawanan?" Usahawan Sukses. Mac-April 2001. m.s/ 56-57.
- Norela Nuruddin dan Siti Zahrah Buyong (1997). "Rancangan Kewangan." Keusahawanan. Penerbit MEDEC : Selangor

Norhaizan Bekri @ Othman (1996). "Faktor-faktor yang Mempengaruhi Pelajar Dalam Program Keusahawanan di Universiti dan Seterusnya Melahirkan Siswazah Usahawan: Kajian Kes di Universiti Utara Malaysia (UUM). Terbitan UUM. Tesis Sarjana.

Oosterhof, A (1999). "Developing and Using Classroom Assessments." 2nd Edition. New Jersey : Prentice Hall

Pragg dan Ophem (1995). "Determinants of Willingness and Opportunity to Start an Entrepreneur." *Kyklos*. 513-514

Salaudin Ahmad (2001). "MEDEC Lahirkan Usahawan Berilmu." *Usahawan Sukses*. September-Oktober 2001. m.s. 34-35.

Sitti Nor Azizah Talata dan Shamsul Kamal Amarudin (2001). "Program Pembangunan Usahawan Diselaras." Kongres Ekonomi Bumiputera Sabah 2001.

Suria Md Yusop (2000). *Keusahawanan Sebagai Satu Kerjaya: Satu Tinjauan di Kalangan Pelajar Tahun Akhir Sarjana Muda Kejuruteraan Awam Kuittho*. Batu Pahat : KUiTTHO. Tesis Sarjana.

Tengku Khairi A. Rahman (2000). "Mengenal Identiti Usahawan Berwibawa." *Usahawan Sukses* : Januari-Februari 2000. m.s. 60-61

Sekaran, U (1992). "Research Methods For Business. A Skill Building Approach". John Wiley & Sons, Inc. 2nd Edition.

Urlacher, L.S. (1999). " Small Business Entrepreneurship: An Ethics and Human Reactions Perspective." Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall.

Wan Liz Ozman Wan Omar dan Sulzari Mohamed (2002). "Memperkasakan Usahawan : Panduan Lengkap Pengurusan Perniagaan dan Penjanaan Usahawan." Edisi Pertama. Selangor : Utusan Publications & Distributors Sdn Bhd.

Wan Noor Elyana Wan Mohamed (2002). "Keusahawanan Sebagai Kerjaya : Hubungan Faktor-faktor Pendorong Terhadap Minat dan Kecenderungan Pelajar Jabatan Perdagangan Politeknik Se Malaysia." Batu Pahat : KUiTTHO. Tesis Sarjana

Yep Putih (1985). Keusahawanan. Kuala Lumpur. Dewan Bahasa dan Pustaka



PTTA UTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH